

Paládi József

A taxis

Paládi József

A taxis

Regény

Magánkiadás

Budapest, 2021

ISBN 978-615-6102-04-01

„Hiába menekülsz, hiába futsz,
A sorsod elől futni úgy se tudsz.

(Dalszöveg)

Előszó

Szabad-e leírni mindent? A mocskot, a szennyet? Bevilágítani az újságírók és a taxisok különös, zárt világába? És a főváros éjszakai életének rejtelmes, sötét bugyraiba?

Gutiérrez kubai író, a „Havanna királya” c. regény írója azt vallotta:

„Írni a zsigereidből kell. Kirámolni a beleidet a papírra. Vérrel, nyállal, ürülékkel, könnyel, takonnyal. Ha egy szerkesztő kezébe kerül az ilyen szöveg, általában nem érti, mitől ilyen mocskos, fésületlen és nyers. Ha lehántasz magadról mindent, lemeztelenedsz, és ott maradsz pőrén, akkor kell nekivágni a regénynek, vagyis inkább akkor kell beleugrani, s zuhanni a szakadék fenekéig. ... Aki nem meri levetni magát a mélybe, inkább tegye félre a ceruzát meg a papírost.”

Hasonlóan vélekedett Jack Kerouak is: “A minap azt álmodtam, írd le mindent, és ne gondolkozz a szavakon, mert ha töprengeni kezdesz, mindent elrontasz.”

Jó, jó. Legyen hiteles az írás, de ennek vannak veszélyei.

Flaubertet gyűlölték szülővárosában, mert a Bovaryné (Vidéki erkölcsök) c. regényével rossz hírért keltette a roueni nőknek. Perbe fogták vallás- és erkölcsghyalázás vádjával. Thomas Mannra is haragudtak a Lübeckiek, mert magukra ismertek a Buddenbrook házban.

Sorolhatnánk még az irodalmi példákat, ám tagadhatatlan, ha az író nem ír igazat, nem jó író, és az írása nem sokat ér.

E tünődések jegyében ajánlom a kedves olvasó szíves figyelmébe regényemet.

A szerző

1. Az első út

Csendes őszi eső hullott Budapestre.

A körtéri taxiállomáson négy kocsi várakozott. Visnyai András volt a negyedik autó vezetője.

Már nagyon izgult. Mindjárt sorra kerül. Vajon ki lesz az első utasa? Tudja-e majd, hol van a megadott cím? Nem így képzelte el az első napját. Délelőtt kihúzatta a rossz fogát, fájt az ínye, s nem volt kipihenve.

Fiatal nő szállt be a szürke Zsiguliba. Hosszú, szőke haja a nyakába hullott, piros kardigánja már átázott. Leheletéből savanyú borszag áradt.

- A Dagály utcába, mucikám - mondta. - Jaj, úgy ki fogok kapni, kettőre otthon kellett volna lennem.

- Merre menjünk?

- A rakparton, vagy amerre akar.

- Jó lesz, a budai oldalon, a Fő utcán?

- Jó, mucikám.

Visnyai elfordította a taxióra tárcsáját egyes díjszabásba. Lassan, óvatosan indított. A kedves, csinos nő meg volt vele elégedve.

- Maga az első utasom - mondta Visnyai.

- Ma?

- Nemcsak ma. Most kezdem a taxizást.

- Nem baj, mucikám, majd belejön.

- Remélem.

Már a Gellért szálló előtt jártak.

- Nem megyek gyorsan, mert nagyon csúszik az út.

- Az a fontos, hogy odaérjünk. Képzelje, az öcsém nemrég karambolozott, száztízrel ment a rakparton. Én hátul ültem, csak a kezem tört el.

- Jó, hogy nem repültek a Dunába.

- Nagy szerencsénk volt.

Felhajtottak az Árpád hídra. A menetszél a kissé lehúzott ablakon át bevágott a kocsiba.

- Látom, magát el se lehetne téríteni. És egyszer sem dudált.
- Az oktatóm azt mondta, a dudát csak életveszély esetén szabad használni.
- Jó sofőr lesz magából. Mivel foglalkozott azelőtt?
- Újságíró voltam.
- Nahát! És hogy került ide?
- Hosszú történet.
- Majd legközelebb elmondja... Most sietnem kell.

Megérkeztek, a nő fizetett, tizenöt forint borravalót adott, s kikászálódott a kocsiból. Visnyai úgy örült, madarat lehetett volna vele fogatni. Túl van az első fuvaron. Jó lesz a taxizás. Ha mindenki ilyen busás jattot ad, egyhamar megoldódnak anyagi gondjai.

Lassan araszolt a Váci úton, de nem a belváros felé, hanem az ellenkező irányba, a közeli taxiállomásra. Nem intette le senki. A Gyöngyösi út sarkán beállt a drosztra. Leállította a motort, s a váltót egyes sebességben hagyta, ahogy a garázsban tanították. Ha elfelejtené behúzni a kézféket, akkor sem mozdul el a kocs. Elrettentő példának azt mesélték, hogy Dobogókőn egy Wartburg legurult a hegyoldalon a fák közé, mert a gazdája nem rögzítette a fékkel.

Rágyújtott. Eltűnődött, miért kellett ilyen sokat várni erre a napra. Csak kéthavi garázsszolgálat után mehetett ki a forgalomba. Akkor beosztották a 266-os csoportba, és megkapta a szolgálati számát: 223119. A főnöke felhívta figyelmét munkaköri kötelességeire, s hogy továbbra is rendszeresen dolgozzon, mint eddig.

Az esőcseppek egykedvűen doboltak a szélvédőn. Alig lehetett kilátni.

Visnyai arra gondolt, soha többé nem szabad beszélnie az utasoknak arról, hogy mi volt az előző foglalkozása. Most sem kellett volna elkotyognia. Eszébe jutott, milyen nehéz volt megmagyarázni a garázsban a srácoknak, hogyan került oda? Meg se merték kérdezni, csak Tefus Karcsinak volt hozzá bátorsága.

- A srácok azon vitatkoznak, mit követhettél el? Rosszat írtál? Vagy politikai okokból? Miért rúgtak ki tulajdonképpen?

- Nem rúgtak ki! Csak meguntam az újságírást.

- Szerintük valami nagy galibát csináltál, azért rúgtak fenékbe.

- Dehogy - mondta Visnyai. - Szeretek kocsit vezetni. Ennyi az egész.

Nem bízott a fiúkban. A garázsszofőrök nem hitték el neki, hogy képes volt lemondani a rangos, jól fizető, biztos állásról a taxizásért. Találj ki jobbat, gondolták magukban. Azt kellett volna mondania, hogy nem tud írni, felpofozta a főszerkesztőt, és megerőszkolta a titkárnőt. Igen, ez elfogadható magyarázat lenne. Végül is, minden megtörténhet. Kár, hogy nem jutott eszébe valami jól hangzó hazugság.

Hiszzen sokan lódtottak, miért jöttek ide. Volt, aki a gyerektartási díj elől menekült, volt, aki a feleségétől, de a legtöbben saját autóra vágytak. Abban reménykedtek, sok pénz üti a markukat, s a borralalóbból össze tudnak majd gyűjteni egy használt Trabantra valót.

Kakuk Henrik a mentőktől jött, s azt állította, hogy már boncolt is.

- A MAHART-nál is dolgoztam - mondta. - Volt ott két újságíró, ők is lebuktak.

- Én nem buktam le.

- Milyen rovatnál voltál?

- Belpolitikai.

- És írsz még politikai cikkeket?

- Nem. Eddig se írtam, csak úgy hívták a rovatot.

- Akkor bolond vagy - mondta Henrik.

- Tényleg flúgos a fiú - helyeselt Virág János.

Egy-két perc után megkocogtatta valaki a Zsiguli elefántfüvét.

Ez a kis ablak nyitva volt, hadd jöjjön friss levegő az utastérbe. Visnyai áthajolt a jobboldali ülésen, elfordította a fém kallantyút, s kinyitotta az ajtót. Középkorú, tanáros külsejű, pedáns férfi szállt be a kocsiba. Esernyőjét gondosan

összehajtogatta, s két lába között lefelé tartotta, hogy lecsöpögjön róla a víz a gumiszőnyegre.

- A Szép Juhászné vendéglőbe - mondta rekedt hangon. - Tudja, hol van?

- Igen.

Többet nem is beszéltek. Visnyai nem akart tolakodó lenni, hallgatott. A Hegyalja úton araszoltak felfelé a sűrű forgalomban a Gellérthegyre. Gyakran meg kellett állni, s a kuplungot kinyomva egyes sebességben újra elindulni.

Furcsa, égett szag árasztotta el az utasteret. A kocsi lelassult, alig húzott.

- Mi baja van az autónak? - kérdezte a férfi.

- Semmi - válaszolta magabiztosan Visnyai.

- Szerintem ég a kuplungja - szaglászott az utas. - Nem akarja megnézni?

- Majd ha odaérünk.

A vendéglő előtt a férfi zakója belső zsebéből elővette a tárcáját. Akkurátusan megszámlolta a pénzt, mielőtt fizetett. Nem kért vissza, így két forint lett a borraló. Visnyai fancsali képpel nézett a jólöltözött férfi után. A füstszag már megszűnt, nem szállt ki a kocsiból. Úgy sem tehet semmit. Nem nyúlhat a motorhoz, nem is ért hozzá. A szolgálati rendtartás szerint bármilyen baj esetén a vállalati ellenőrt kell értesíteni.

Beszállt egy idősebb nő, és egy fiatalember, elmentek a Nagy Lajos király útjára.

Ott szétesett a kuplung. A kocsi leállt a csúszós, kockaköves út belső sávján. Egy arra járó URH-s kolléga leadta rádióján a vészjelzést a központnak, és segített letolni az autót a járda széléhez, hogy ne akadályozza a forgalmat. Hamarosan megérkezett a műszaki mentőkocsi, s vonórúdon behúzták a Priell Kornélia utcai garázsba. Este kilenc óra lett, mire megérkeztek.

- Mi van? Kiegyenesítetted a kanyart? - förmedt rá a kocsiatvevő, de rá se nézett a kocsira. - Nem győzzük kikalapálni az összetört verdákat.

- Nem karambol - tiltakozott Visnyai. - Elromlott a kuplung.

- Az más.

A kocsiatvevő a műhelybe irányította őket.

- Ilyen a Zsiguli - vigyorgott a fiatal szerelő. - Ez már a harmadik kuplungos autó.

A főnök szigorú, megrovó pillantást vetett rá. Miért ócsárolja a szovjet ipar kimagasló termékét?

- Na, akkor ugorj neki! - mondta a fiúnak. - Ki kell cserélni a tárcsát.

Visnyai bement az irodaházba, kitöltötte a Jelentőlap rovatait, s leírta, mi történt vele. Fent, az első emeleti büfében vett két szendvicset, egy üdítőt és kávét. Alig maradt pár forintja a csekély borralalóból. Leült egy kis asztalkához, s megvacsorázott. Várta, hogy megjavítsák a kocsiját.

Bosszantotta, hogy ilyen balul sikerült az első útja. Vajon miért? Ő hibázott? Vagy rossz, lestrapált kocsit tettek a feneke alá? Ha igen, véletlenül, vagy készakarva? Sok kezdő van a taxinál, akik minden nap más kocsit kapnak, és nyúzzák, gyötrik őket.

Eszébe jutott, hogy hónapokig tanulmányozta „A hivatásos gépkocsivezetők műszaki kézikönyvét”, sikeres vizsgát tett belőle. Felrémlettek előtte a nemrég tanultak. Nem szabad csúsztatni a tengelykapcsoló pedálját. Hamar fel kell engedni, hogy ne legyen súrlódás kuplung tárcsán, mert így hő szabadul fel, s a felhevült ferodoltól kellemetlen szag lesz az utastérben.

A kezdők általában attól félnek, hogy lefullad a motor, ezért nagy gázzal indítanak, lassan engedik fel a pedált, a kuplung csúszik, felpörög a motor, de a kocsi nem gyorsul, nem veszi át motor hajtóerejét.

Ő nem szokott csúsztatni. Jól kezelte a pedálokat. Nem ő tette tönkre a kocsit. Néhány órás úton nem romolhat el a kuplung, csak akkor, ha már hibás volt.

Nem sokáig tűnődhetett a törtéteken. Odaült az asztalához három sötétszürke, taxis egyenruhát viselő, tapasztalt kolléga. Ettek, ittak, kávéztak, hangosan hahotázva mesélték egymásnak az élményeiket. A vékony, szőke srác azzal kezdte:

- Beszállt a verdába egy öreg birkapásztor, a kezét összetéve könyörgött, vigyem el Úri községbe. Sáros földutakon mentünk a másik pásztorhoz. Az kihozott a házból tíz rongyot. Amikor visszajöttünk, ötszáznyolcvanra odaadott egy rongyot.

- Én egy öreg, csúnya csajt vittem Szentesre, a tanyavilágba, házassági hirdetésre - vette át a szót a köpcös. - Eddig mindenki átverte a nőt, gondolta, hátha ez sikerül. A hirdetésben az állt, hogy van autó, ház, pénz. Ott aztán kiderült, hogy a ház düledezik, s a férjjelölt tökrészeg. Nincs autója, csak robogó. A szomszédok nincsenek vele jóba, mert nagyon verekedős.

A harmadik, magas, barna fiú még izgalmasabb sztorival folytatta:

- Kivittem egy csajt Pomázra, valami külterületre, ahol a madár se jár. Az útszélen meg kellett állni. Mire hátranéztem, a nő már félig levetkőzött. Fűzött, üljek oda mellé a hátsó ülésre. Nem mertem, pedig jó melle volt. Félttem, hogy aztán fellármázza a falut, hogy meg akarom erőszakolni. Ki tudja, mit akart? Őrült volt.

- Én nem hagytam volna ki - mondta a vékony, szőke.

Odalépett az asztalhoz egy idősebb kolléga, az arcán sűrű, fekete borostával.

- Mi van veled? Megetted a macskát? - kérdezte tőle a köpcös.

Szakáll viselése tilos volt a taxinál, ezért gúnyolódott vele a barátja.

- Nem volt időm borotválkozni - mentegetőzött a jövevény.

Visnyai csak fülelt, nem akart beleszólni a társalgásba. Vajon igazak-e ezek a történetek? Vagy csak egymást ugratják a fiúk?

Benyitott a büfébe Tefus Karcsi.

A rendes neve Tóth Károly volt, korábban a Tefunál dolgozott, s rajta maradt a becenév. Ismerték egymást a felvételi beszélgetésről, s együtt voltak próbaúton is. A Lenin körút és a Majakovszkij utca sarkán túl nagy ívben vette be a kanyart, s a gyalogosok riadtan menekültek előle. Karcsi korábban ezer kilométereket tett meg a Teherfuvarozó Vállalatnál egy Zillel, nagyon megszokta a behemót járművet. Azzal így kellett kanyarodni.

Lajos bácsi, a vállalati vizsgáztató, kopasz fejéhez kapott, bal kezével önkéntelenül a kormány felé nyúlt, majd megnyugodva megállapította, hogy mindenki életben maradt.

- Hol akar maga taxizni? - kérdezte. - A Tejúton? Az a kolléga, aki így ment, már ott vezeti a verdáját. Vagy visszamegy a régi szakmájába, vagy megtanul taxit

vezetni. És vigyázni az oldaltávolságra. Még egy hétig garázsszolgálaton lesz! Addig szó sem lehet róla, hogy kiengedjem a forgalomba.

Ezután Sanyi, a nyúlánk, vékonydongájú, fakó szemű srác ült a volán mögé. A homlokán sérülés nyoma látszott. Azelőtt postás autót vezetett, nagyon rosszul fizették, ki volt éhezve a jó keresetre.

- Mi történt magával? - kérdezte Lajos bácsi.

- Baleset. Felborultam a postás autóval. Egy teherautó nem adta meg az elsőbbséget, hiába volt ott a tábla.

- És nem volt a kocsiján fék?

- Volt.

- Akkor miért nem lépett rá?

- Ráléptem, de már késő volt.

- Vigyázzon, a Zsiguli tud menni negyvennel és száznegyvennel is. Magától függ, mennyivel megy. A múlt hónapban is szörnyethalt egy srác. Feltekeredett a villanyoszlopra a verdájával. A türelmetlen alakok mind rosszul végzik.

- Én lassan megyek majd, nem lesz balesetem.

- Remélem is.

Helyet cseréltek a két első ülésen, Lajos bácsi ült a volánhoz, így hajtottak vissza a garázsba. Az öreg akkor is megállt az útkereszteződésekben, ha a jobbkéz-szabály szerint elsőbbsége lett volna. Közben azt magyarázta:

- Soha ne bízzanak a másik autósban. Tudják, kinek van elsőbbsége? Annak, akinek megadják. Sok baleset történt már az elsőbbség meg nem adása miatt. Vannak veszélyes szakmák, de a taxizás egyenesen életveszélyes. Ezt ne felejtsek el, ha már kint lesznek a forgalomban. Majd emlékezni fognak még erre a figyelmeztetésre.

Azután a taxizás előnyeit ecsetelte:

- Ez egy biztos szakma, becsüljék meg. Ha üres zsebbel ül valaki a kocsiba, akkor is meg tud reggelizni.

Visnyai sajnálta, hogy Karcsi bent maradt a garázsban.

Tudta róla, hogy nős, két gyermeke van, nagyon kellene neki a pénz. A lánya hamarosan három éves lesz. Szőke haját csavargatja, úgy alszik el, hogy egy tincset az ujjja köré teker, s a szájába veszi. A felesége még otthon van a kisfiúval gyermekgondozási segíyen. A Villányi út közelében laknak albérletben, egy csendes kis mellékutcában, családi házban.

Most azt mesélte, hogy egész nap az irodában stemplizett, több száz menetlevelet lebélyegzett. Közben tucatnyian telefonáltak az elveszített tárgyakért. Volt, aki ötszáz dollárt hagyott el. Egy nő húszezer forintos takarékbetét-könyvet, más a tárcáját iratokkal, nem tudja, mennyi pénzzel. A kocsik egy része még kint volt forgalomban, a rendszámukat nem tudták, hogy meg lehetne kérdezni. Lehet, hogy egy másik utas zsebre vágta, vagy a sofőr eltette. Néhány otffejejtett holminak nyoma veszett, de sokat leadtak a taxisok a forgalmi irodában. Azok után csak másnap lehetett érdeklődni.

A javítással késő este végeztek, Visnyai már nem mehetett ki újból a forgalomba.

Beállt a kocsival a meó-ba, hogy a műszerekkel ellenőrizték, sikeres volt-e a javítás.

Visnyai garázssofőr korában dolgozott itt rövid ideig, ismerte Istvánt, a főnököt. Nagy, melák ember volt. Mindig felhajtotta a hozzá bevitt kocsik hátsó üléseit, s az ülések alatt rendszerint talált aprópénzt. Többnyire egy-két forintosokat, de néha schillinget, márkát is. Egyszer húsz dollár volt a zsákmánya. Az utas nem vette észre, hogy becsúsztott hátul az ülés mögé.

- Én tudom, mit dalol a gép - mondogatta büszkén.

Azt állította, a fülével meg tudja állapítani a motor hibáját. Egy alkalommal azt mondta Visnyainak:

- Tudja, mennyit kell egy taxisnak nyelni? Sok nyál kell hozzá. Én csak három hónapig bírtam, s inkább bejöttem a garázsba. Alig vártam, hogy bekerülhessek ide.

- Én azért megpróbálok.

- Nagyot fog csalódni. Maga nem akar itt maradni a meóban?

- Egyelőre nem. Ha nem megy a taxizás, visszajövök ide.

- Nem biztos, hogy lesz még hely...

Visnyai nem szerette az ilyen nagyképű alakokat. Örült, amikor kiszabadult a főnök vaskezesnek szorításából. Most az új beosztottját ugráltatta:

- Az olajsintet ellenőrizte?

- Nem.

A fiú megnézte az olajsintet is.

- Rendben van - mondta.

A főnök felrántotta a hátsó ülést, de most nem talált alatta egy lyukas ötfillérest sem. Visnyai kuncogott magában.

Hamar végzett a meóban, mehetett a mosóba. A bejáratánál sorban álltak a koszos Zsigulik, bennük a fáradt sofőrökkel. Számukra csak akkor ér véget a műszak, ha tisztán, rendben, sérülés nélkül leadják a kocsit. Éjjel aztán százával sorakoztak a tisztára mosott, üzemanyaggal feltöltött, rajtra kész autók a hatalmas aszfaltozott téren, bevetésre várva. Azt beszéltek, titkos rendvédelmi funkciója is van ennek. A sok készenlétben álló gépkocsit szükség esetén a rendőrség, vagy a honvédség használná. Háborús mozgósítás során katonai szolgálat várna rájuk. Ezért kell örökké üzemkészen ott állniuk.

A mosóban Mónus mester, az öreg, medve termetű, bajuszos, dörmögő férfi uralta a terepet. Állig érő, zöld gumikötényében körbejárta a kocsikat, a vastag, fekete slaugból lespriccelte őket vízzel, aztán kiabált:

- Nyomás! Mozogjatok!

A két ifjú garázsofőr két oldalról kefékkel nekiesett az autónak, s addig súrolták, amíg tisztán nem látszott a fényezés. Amikor a sofőr intett, abbahagyták, kezdték a következőt.

Az idős mosó mester nyújtotta a tenyerét. Visnyai belecsúsztatta a kétforintost.

- Tudod, hogy én rokkant vagyok? - kérdezte az öreg.

Leült a székre, félrehúzta a földig érő gumiköpenyt, s kivillantotta a jobb lábszárát. Múláb volt.

- A taxi tett tönkre. Majd meglátjátok, mennyit kell tekerni azért a koszos pénzért. Most még tele vagytok álmokkal, aztán rájöttök, milyen nehéz szakma ez. Amikor én kezdtem még nem voltak felfestve a forgalmi sávok. Most könnyű menni, csak figyelni kell a jelzéseket az aszfalton. Mégis sok a baleset.

Visnyai unta már az ilyen történeteket. Amíg itt dolgozott, egész idő alatt ilyesmivel traktálták őket. Intett a bejáratnál várakozó sofőrnek, hogy bejöhet, álljon fel a mosópadra. Kinyitotta a slaug csapját, és kezdte lelocsolni a Zsigulit. Erre felállt a padról a mester, elvette tőle a csövet, és dühösen azt mondta:

- Ezt csak én kezelhetem.

Visnyai leadta a kocsit a garázmesternek, elsétált az irodaépület földszintjén lévő forgalmi irodába, megírta a menetlevelet, s a pénztárnál leszámolt a bevétellel.

Éjfélre járt. Kedveszegetten ballagott a kijáratához. A porta előtt ácsorgott egy ideig, várta, hogy jöjjön egy kolléga, aki elviszi a Móricz Zsigmond körtérre. Egy álmatag arcú, jólelkű, fiatal sofőr vállalta az illegális fuvart. Visnyai lefeküdt a hátsó ülésre, s úgy mentek. A buszok, villamosok már leálltak, csak az éjszakai járatok közlekedtek. A megállóba éppen befutott a hosszú, csuklós kék busz.

Felszállt, kilyukasztotta a menetjegyét, leült az ablak mellé, nézte a fényeket a Dunán. A busz lassan araszolt a hídfeljáró kanyarulatában, aztán vágta kezdett az Erzsébet hídon át Pestre. A pesti part csillámló tükörképe egyre közelebb került. Visnyai eddig csak nappal járt errefelé, még sosem látta este a folyót, a kivilágított rakpartot.

Gyorsan végigfutottak a Rákóczi úton, Visnyai leszállt a Keleti pályaudvarnál.

Hazafelé bandukolva megállt a sütöde előtt. Finom illatok szálltak fel az alagsori pékségből. Két ott dolgozó, fehér munkaruhás nő a bejárat előtt, a járdán cigarettázott. Visnyai mondta nekik, hogy szeretne egy lekváros fánkot venni. A fiatalabb eldobta a csikket, leszaladt a lépcsőn, s hozott egyet. A pénzt nem fogadta el, szégyellősen hátra dugta a kezét.

- Egye csak meg! - nevetett.

Rövid gyaloglás után megérkezett a szürke bérház elé.

A házmeister tizenegykor bezárta a kaput. Kénytelen volt becsengetni hozzá, mert nem volt kulcsa, nem tudott bemenni. Az öreg lassan, álmosan előjött, morgott valamit, s beengedte. Visnyai két forint borravalót adott neki, s belépett a homályban úszó kapualjba. A falon ütött-kopott, rozsdás postaládák sorakoztak. Felvonó nem volt. A tágas, omló vakolatú lépcsőházban felment a második emeletre. Bedugta a kulcsot a lakásajtó zárjába, s nyomban felkattant a villany az előszobában.

A felesége állt előtte hosszú, bokáig érő, fehér hálóingben, mint egy kísértet.

- Most kell hazajönni? - kérdezte.

- Most.

- Ezután mindig így lesz?

- Így.

- Akkor keress más bolondot!

- Hogyhogy?

- Nálunk eddig rend volt.

- Anyád?

- Alszik. Te is fekédj le! De csendesen!

- Jó.

Az előszobában felakasztotta ballonkabátját fogasra, csendesen beóvakodott a fürdőszobába, megmosta kezét, arcát. Nagyon vigyázott, hogy ne csapjon zajt. Tudta, hogy az anyósa ébren van, s hallgatózik.

Lefeküdt, s azon tűnődött, hogy a neje szerint mindenki jó ember, csak ő nem. Hogy van ez? Elszenderedett, s arról álmodott, van egy asszony valahol, aki nem veszekszik, ha későn megy haza a férje...

2. Egy éjszaka Rákosborzasztón

Reggel kiment a fürdőszobába, s amint elkezdett borotválkozni, benyitott az apósa.

- Te vagy az? - kérdezte.

- Ki lenne?

Az após pirosposzsgás, ősz, göndör hajú, köpcös férfi volt. Nem zavartatta magát, úgy, ahogy volt, alsónadrágban, trikóban ment a kádhoz mosakodni.

- Borotválkozol? - kérdezte, s kinyitotta a kád csapját.

- Igen.

- Kisütött a nap. Most már talán jó idő lesz.

- Igen.

Ezektől semmit se lehet csinálni, mérgeződött magában Visnyai. Hogy fogom minden nap kibírni ezt a tortúrát? Odaállt a fali tükör elé, gyorsan megborotválkozott. Miután az apósa kiment, derékig lemosdott, s megfésülködött. Akkor az anyósa beszólt a fürdőszobába:

- Készítsem a reggelit?

- Köszönöm, nem kérek.

- Nem?

- Nem vagyok éhes.

Alig várta, hogy eltűnjön innen. Igyekezett minél kevesebb időt tölteni a lakásban. Bement a szobába, magára kapkodta a ruháját, hogy mielőbb leléphessen.

Zsuzsa, a neje már kora reggel elment munkába. Könyvelő volt egy nagyvállalatnál. Nagyon szerette a szakmáját, a pénz számolgatását, s a lila ötszázásokat. Ezek nemrég kerültek forgalomba, el tudott gyönyörködni a finom rajzolatukban. Precíz volt, megbízható, és soha egy percet nem késett a munkahelyéről.

Most, mielőtt elment, lekapcsolta a konvektort a szobában, mert a fűtéssel spórolni kell. Visnyai ott maradt a hideg lakásban. Didergett, fázott, le sem ült. Már a cipőjét húzta az előszobában, amikor az anyósa kiszólt a konyhából:

- Elmész?

- El.

- Mit kívánnál? Mit főzök ebédre?

- Nem vagyok kívánós - válaszolta Visnyai. - Be kell mennem a központba eligazításra, nem hiszem, hogy hazaérek délre.

Az anyós megrökönyödött. Mindig úgy főzött, hogy a vejének is jusson, de az gyakran elutasító volt.

Visnyai a félig nyitott ajtón át benézett a konyhába.

Az asztalon ott sorakozott a reggelire készített a sok finomság, az angol szalonna, vaj, nagy lapos tányéron sonka, kolbász, sajt, és a puha, friss kenyér, tej. Az apósa csámcsogva, jóízűen falatozott a keskeny asztal mellett. Visnyai nézni sem szerette, hogy tömi a bendőjét. Neki nem hiányoztak ezek az ínycsiklandozó ételek.

- Csókolom. Majd jövök - köszönt el az anyósától.

Halkan becsukta maga mögött az ajtót. A gangról lenézett a sárga keramittal borított belső udvarra és elfogta a szédülés. A körfolyosó alá volt dúcolva, hogy le ne szakadjon. Az udvar sarkában poroló állvány állt.

Lerohant a lépcsőn. Mintha futott volna valami elől.

Igazából nem tudta, hová menjen, hol töltsen el az időt műszakkezdésig? Az egyik Rákóczi úti könyvesboltban vett egy novelláskötetet, s beült az Emke presszóba olvasgatni.

Délben átment a 7-es busszal Budára.

A körtéri önkiszolgáló étteremben evett krumplilevest és marhapörköltet nokedlivel, s vett két szendvicset is vacsorára. Mindezt húsz-egynéhány forintért. Úgy gondolta, a borraivalókból mindennap bőségesen meg tud majd ebédelni.

A körtérről gyalog baktatott a garázsig. Korán beért, a portán lebélyegezte a bércártyáját. Jelentkezett a főnökénél, hátha kap a hivatalos műszakkezdés, két óra

előtt kocsit, s legalább részben behozhatja a tegnapi kiesést. Sikerült egy aránylag jó állapotban lévő sárga Zsigulit kifognia.

Kihajtott a körtérre, besorolt a droszton várakozó kocsik mögé utolsónak, ahogy szokták. Elővette a könyvet, de nem maradt ideje olvasni. Hamar elmentek az előtte lévők, s az ő kocsijába is beült egy aktatáskás férfi. Csepelre, a Vas- és Fémművekhez kellett vinni. Amikor megérkeztek, hosszasan nézte a taxiórát, s a visszajáró négy forintot Visnyainál hagyta. Az mosolyogva megköszönte.

Beállt a gyáróriás bejáratának közelében lévő taxiállomásra. Láta, hogy a kapu fölött vörös csillag fénylik, s nagy, piros neon betűkel ki van írva a vállalat neve. A felirat mellett a cég emblémája díszlett.

Éppen véget ért a délelőtti műszak, s a gyárból özönlöttek ki a melósok, nők, férfiak vegyesen, táskát, vagy szatyrot lóbálva a kezükben. Egyikük sem ült taxiba. Ballagtak tovább a gyorsvasúthoz és a buszhoz. A másik kijáraton jöttek a jobban öltözött irodista nők, de ők is továbbmentek. A gyár előtt nem volt autóparkoló, nem is volt rá szükség. A munkások nem jártak kocsival.

Mit tegyen? Várjon itt órákig, vagy próbáljon meg lassan cirkálni, hátha másfelé jobban akad utas.

Elővette a kesztyűtartóból a kis alakú, szürke könyvecskét, a gépkocsivezetők szolgálati rendtartását. A vállalati tanfolyamon meg kellett tanulni a benne foglaltakat, a könyv mégis ott volt minden kocsiban. Hozzátartozott a felszereléshez, hogy szükség esetén segítségére legyen a sofőröknek. Visnyai unalmában ezt olvasgatta:

„Fuvarozásból kizárt személyek és tárgyak.

Fertőző betegségben szenvedők, ha gépkocsivezető ezt meg tudja állapítani, közveszélyes elmebeteg, hat éven aluli gyermek, ha nincs vele kísérő. Az a személy, aki oly mértékben ittas, hogy a szállítása balesetveszélyt rejthet magában. Aki ruházatával szennyezheti a gépkocsit, kivétel, akit rendőrségi intézkedés folytán, illetve kísérettel szállítanak rendőrkapitányságra, detoxikáló intézetbe, vagy kórházba. Töltött fegyver. Utas nélkül semmiféle tárgy nem szállítható, levél sem.